

**UCHWAŁA NR LXXIX/520/2023
RADY GMINY ŁĄDEK**

z dnia 27 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia „ Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) w związku z art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się „Gminny program wspierania rodziny na lata 2024 - 2026” w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łądek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest dla większości ludzi najważniejszą wartością w życiu, to dla niej jesteśmy gotowi na wiele poświęceń, wyrzeczeń. We współczesnym świecie związki między ludźmi mają bardzo różnorodną formę, to, co dawniej nazywano rodziną dziś ma dużo szersze znaczenie. O

takiej istotności rodziny mówi choćby fakt, że większość ludzi na świecie wybiera właśnie taki sposób na życie; niewiele jest osób, które świadomie decydują się na samotność.

Wiele religii mówi o tym, że człowiek jest powołany do życia w rodzinie, do posiadania i wychowywania dzieci. Wiele nauk zwraca uwagę na fakt, że człowiek zawsze żył w grupach, społeczeństwie, więc natura tak nas ukształtowała, że bez innych ludzi nie przeżylibyśmy.

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Istnieje silna więź emocjonalna, miłość, co daje im poczucie odrębności od innych grup. Ma własne cele, zadania do wypełnienia, ustala własne wartości i normy, według których stara się funkcjonować. Rodzina posiada tradycje i obyczaje, które odróżniają ją od innych rodzin. Członkowie rodziny są przeważnie spokrewnione, choć nie jest to warunek konieczny do jej utworzenia.

Rodzina jest grupą pierwotną, gdyż powstaje często spontanicznie, z chęci jednostek, aby połączyć swoje życie. Nie da się jednak ukryć, że w świetle państwa rodzina jest grupą formalną, którą kierują określone przepisy, prawa i obowiązki członków. Jest to naturalne środowisko życia dziecka, które ma największy wpływ na jego osobowość, w każdej sferze życia. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w dzieciństwie, jak i w okresie dojrzewania. Konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania rodzina, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Współczesne rodziny, często mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości.

Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Oslabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami tych osób.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w

rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Łądek na lata 2024-2026 służyć ma wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu którejkolwiek ze swoich funkcji, jest zespołem działań wszystkich instytucji niosących pomoc dziecku i rodzinie. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonała podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Zgodnie z art.176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w **art. 29** *pomoc rodziny wspierającej* ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w **art. 187** *zadania ministra właściwego do spraw rodziny* ust. 3, w terminie:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

- b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
- 8) (uchylony)

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Łądek na lata 2024-2026 to długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej mająca na celu podniesienie efektywności oraz skuteczności działań podejmowanych przez instytucje samorządowe na rzecz rodzin zamieszkujących gminę Łądek.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe mają na celu wspierać rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest takie wspieranie rodziny naturalnej alby wyeliminować sytuacje gdy dziecko musi opuścić rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem",
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łądek na lata 2017-2026

III. CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

POŁOŻENIE GMINY

Gmina Łądek jest gminą wiejską, znajdującą się we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie słupeckim. Od północy graniczny z Gminą Słupca, a od południa z Gminą Zagórów. Gmina składa się z 16 sołectw: Ciężen, Dąbrowa, Dolany, Dziedzice, Jaroszyn, Jaroszyn Kolonia, Ląd, Ląd Kolonia, Łądek, Policko, Ratyń, Samarzewo, Sługocin, Sługocin

Kolonia, Waclawów i Wola Koszucka.

źródło: pl.m.wikipedia.org

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Gminę Lądek, wg stanu na dzień 31.10.2023r, zamieszkuje 5629 mieszkańców, w tym 2802 kobiet, a 2827 mężczyzn. W latach 2021-2023 liczba mieszkańców gminy Lądek nieznacznie zmalała.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Lądek w latach 2021-2023

	2021	2022	2023 <i>stan na dzień 31 października</i>
Urodzenia żywe	54	53	31
Zgony	70	87	50
Przyrost naturalny	-2,81‰	-6,01‰	-3,38‰

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Lądek

Analizując liczbę urodzeń w latach 2021-2023 stwierdzić należy, że w latach 2021 i 2022 liczba ta była niemal identyczna, natomiast w 2023 roku nastąpił znaczny spadek liczby urodzeń.

Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku zgonów. Z przedstawionych danych wynika też, że w roku 2023 w gminie zmniejszyła się liczba zgonów, natomiast porównując rok 2021 do roku 2022 stwierdzić należy wzrost liczby zgonów (o 17 osób). Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest znacznie mniejsza niż liczba osób w wieku produkcyjnym, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie w gminie Lądek.

Reasumując stwierdzić należy, że w gminie Lądek w latach 2021-2023 nastąpił ujemny przyrost naturalny (największy w roku 2022).

Struktura ludności według wieku przedstawia się następująco:

Tabela 2. Liczba mieszkańców gminy Łądek w latach 2021-2023

	2021	2022	2023 <i>stan na dzień 31 października</i>
Liczba mieszkańców Gminy Łądek ogółem w tym:	5697	5655	5629
-kobiety	2835	2806	2802
-mężczyźni	2862	2849	2827
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17)	1125	1126	1116
Liczba ludności w wieku produkcyjnym: w tym:	3463	3405	3355
(kobiety 18-60)	1568	1560	1542
mężczyźni 18-65	1895	1845	1813
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	1109	1124	1158

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łądek

Porównując lata 2021 - 2023 zauważyć można, że ogólna liczba ludności w gminie utrzymuje się na podobnym poziomie, jednak z tendencją spadkową. Według danych na 31 października 2023 r. kobiety stanowią 49,79%, natomiast mężczyźni 50,22% ogółu mieszkańców gminy Łądek.

RYNEK PRACY

Bezrobocie rodziców niewątpliwie wpływa na realizację podstawowych funkcji w rodzinie (ekonomicznej, prokreacyjnej, opiekuńczo-wychowawczej). Ubóstwo i bieda w rodzinach bezrobotnych uniemożliwiają dostęp do dóbr kultury, turystyki i wypoczynku, nie sprzyjają też warunkom tworzenia się wspólnoty intelektualnej i kulturalnej rodziny. Bezrobocie prowadzi do osłabienia więzi środowiskowych i towarzyskich, a następnie do izolacji społecznej.

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Słupcy na dzień 30.11.2023 r. w gminie Łądek było zarejestrowanych 130 osób bezrobotnych, z czego większość stanowiły kobiety. W porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost poziomu bezrobocia o 11 osób.

Tabela 3. Poziom bezrobocia w gminie Łądek 2021-2023

	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023 stan na 30.11.2023
Liczba bezrobotnych ogółem, w tym:	119	130	130
-kobiet	80	83	81
-mężczyzn	39	47	49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP Słupca

W powiecie słupckim w ostatnich trzech latach zaobserwować można spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, również tutaj kobiety stanowią większość tj. ok.62 % ogółu.

Tabela 4 . Poziom bezrobocia w powiecie słupckim 2021-2023

	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023 stan na 30.11.2023
Liczba bezrobotnych ogółem, w tym:	1509	1488	1468
-kobiet	949	933	913
-mężczyzn	560	555	555

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP Słupca

OŚWIATA

Edukacja przedszkolna i szkolna w gminie Łądek realizowana jest w 3 placówkach publicznych:

Tabela 5. Placówki oświatowe w gminie Łądek

	Nazwa Placówki	Adres placówki
1	Szkoła Podstawowa w Ciężeniu	ul. Wolności 42A, 62-404 Ciężęń
2	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Ratyniu	Ratyn 15A, 62-406 Łądek
3	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Łądku	ul. Pyzdarska 31 , 62-406 Łądek

W każdej placówce oświatowej w gminie Łądek znajduje się szkoła podstawowa i przedszkole. Budynki są przystosowane dla osób niepełnosprawnych, posiadają sale gimnastyczne oraz stołówki.

Ponadto dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają możliwość realizowania edukacji w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Słupcy oraz Zespole Niepublicznych Szkół i Placówek Oświatowych "Nasza Szkoła" w Michalinowie Oleśnickim. Uczniowie ci mają zapewniony dowóz do wszystkich ww. placówek.

Uczniowie, których rodziny znajdują się w trudnej sytuacji materialnej mogą skorzystać z pomocy w formie stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych. Pomoc ta ma charakter socjalny lub motywacyjny. Jak ukazuje poniższa tabela liczba dzieci, którym przyznano stypendium z roku na rok jest mniejsza.

Tabela 6. Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne wypłacane przez GOPS w Łądku w latach

	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023
Liczba osób	33	30	27

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS w Łądku

DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem m.in. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku. Beneficjentami pomocy społecznej są osoby i rodziny, które nie radzą sobie z zaspokajaniem swoich potrzeb, nie tylko pod względem ekonomicznym. Również rodziny przeżywające trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo –wychowawczych stają się świadczeniobiorcami oferty pomocowej GOPS.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku w roku 2022 udzielił pomocy 213 mieszkańcom w 96 rodzinach. Stanowi to 3,76% wszystkich mieszkańców gminy Łądek. Dane zawarte w poniższej tabeli wskazują, że liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z roku na rok zmniejsza się.

Tabela 7. Liczba rodzin i osób w rodzinie korzystających z pomocy społecznej w GOPS w Łądku w latach 2021-2023

Typy rodzin objęte pomocą społeczną	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023 <i>stan na dzień 31.10</i>	2021	2022	2023 <i>stan na dzień 31.10</i>
Rodziny ogółem	115	96	79	264	213	199
Rodziny z dziećmi ogółem	43	34	43	171	136	163
Rodziny niepełne	18	13	13	56	38	39
Rodziny emerytów i rencistów	34	31	21	51	45	32

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS w Łądku

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje przykładowy katalog problemów, które uprawniają do świadczeń. Poniższa tabela przedstawia przyczyny i powody przyznawanej pomocy w latach 2021-2023 w gminie Łądek.

Tabela 8. Powody przyznania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	2021		2022		2023 <i>I półrocze</i>	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	103	236	85	188	65	142
Potrzeba ochrony macierzyństwa	13	59	12	58	14	73
Bezrobocie	48	141	39	114	33	108
Niepełnosprawność	32	58	33	50	25	42
Długotrwała lub ciężka choroba	48	95	44	84	28	57
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym rodziny niepełne	15	48	13	38	8	26
Alkoholizm	8	12	8	12	7	11
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	2	2	1	1
Zdarzenie losowe	1	4	0	0	1	1
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS w Łądku

Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest długotrwała lub ciężka choroba, potem bezrobocie i niepełnosprawność. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było występowanie równocześnie kilku przesłanek, dlatego liczby wykazane w tabeli nie sumują się.

Oprócz pomocy finansowej środowiska te wymagają wsparcia w formie pracy socjalnej, którą prowadzą pracownicy socjalni m.in. z rodzinami z problemem uzależnień, z rodzinami doświadczającymi przemocy, z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Trudna sytuacja życiowa ma bezpośredni wpływ na codzienne funkcjonowanie rodzin i jednostek. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Zaniechanie działań wobec rodzin, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych takich jak: uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych oraz różnego rodzaju

negatywne zdarzenia może doprowadzić do degradacji rodziny, a w konsekwencji do umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną.

Jak obrazuje poniższa tabela liczba osób korzystających z różnych zasiłków z pomocy społecznej jest z roku na rok coraz mniej. Jako główny powód tej sytuacji wskazać można fakt, iż co roku wzrasta najniższa płaca minimalna a kryterium dochodowe nie jest równocześnie zwiększane w takim samym stopniu, części podopiecznych pobierających np. zasiłek stały przeszła na emeryturę.

W świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym również z roku na rok zmniejsza się liczba przyznanych świadczeń. Również tutaj kryterium dochodowe od wielu lat nie zostało zmienione, co przy ciągle podnoszonej najniższej płacy minimalnej skutecznie zmniejsza liczbę rodzin uprawnionych do otrzymania świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

Tabela 9. Świadczenie rodzinne i opiekuńcze w latach 2021-2023

Rodzaj świadczeń	Liczba świadczeń		
	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023 <i>stan na dzień 31.10</i>
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	5421	4485	3210
Zasiłki pielęgnacyjne	2248	2186	1553
Świadczenia pielęgnacyjne	891	980	662
Świadczenia rodzicielskie	186	128	46
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	43	26	14
Zasiłek dla opiekuna	24	23	9
Świadczenie „Za życiem”	2	0	0
Razem świadczenia rodzinne + opiekuńcze	8815	7828	5494

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS w Łądku

Tabela 10. Zasiłki z pomocy społecznej w latach 2021-2023

Rodzaj świadczeń	Liczba świadczeń		
	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023 <i>stan na dzień 31.10</i>
Zasiłki stałe	22	17	14
Zasiłki okresowe	50	48	30
Zasiłki celowe	93	78	50
Łącznie	165	143	94

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS w Łądku

Rodziny, które wychowują małe dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspierane są pracą asystenta rodziny. Asystent rodziny to specjalista, którego

zadaniem jest towarzyszenie rodzinie niepotrafiącej samodzielnie pokonać różnych trudności życiowych. Praca asystenta rodziny to głównie praca w terenie, której podstawą są bezpośrednie spotkania z rodziną. Pomocą objęte są osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, wśród nich są osoby zmarginalizowane, niepełnosprawne, samotne, bezrobotne, rodziny borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzice niewydolni wychowawczo często z ograniczoną władzą rodzicielską i znajdujący się pod nadzorem kuratora. Celem działań asystenta rodziny jest przede wszystkim mobilizacja, wsparcie rodzin oraz towarzyszenie podczas rozwiązywania problemów. Oprócz tego, rodziny mogą liczyć na wsparcie emocjonalne i psychiczne. Asystent dąży do tego, aby wzbudzić w podopiecznych wiarę w swoje możliwości, dzięki której uwierzą w możliwość zmiany swojej sytuacji życiowej oraz by dostrzegli, że może być lepiej, ale muszą zacząć działać. W latach 2021-2023 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łądku zatrudniony był 1 asystent rodziny, który miał pod opieką:

- 5 rodzin w 2021 roku
- 7 rodzin w 2022 roku
- 5 rodzin w 2023 roku

Jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wydaje odpowiednie zarządzenia. Sąd może zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej albo powierzyć tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej małżonkom lub osobie, niespełniającej warunków dotyczących rodzin zastępczych, w zakresie niezbędnych szkoleń, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej albo zarządzić umieszczenie małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno- opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, chyba że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. W momencie przekazania dzieci poza rodzinę naturalną asystenci rodziny i koordynator pieczy zastępczej podejmują działania zmierzające do powrotu dzieci do domu rodzinnego przy współpracy rodzin biologicznych, dlatego też praca asystentów rodziny w dużej mierze ukierunkowana jest na zatrzymaniu tego zjawiska.

W latach 2021-2023 gmina Łądek ponosiła koszty za opiekę i wychowanie 2 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

IV. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Wyspecjalizowana i stabilna kadra pracowników pomocy społecznej	Zbyt dużo dokumentacji pochłaniającej czas możliwy do przeznaczenia na pracę socjalną
Dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników GOPS	Starzejące się społeczeństwo
Praca asystenta rodziny	Problemy społeczeństwa związane z długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością
Udzielanie pomocy w ramach pracy socjalnej, kontraktów socjalnych	Słaba aktywność zawodowa świadczeniobiorców
Dostępność usług opiekuńczych świadczonym osobom i rodzinom na terenie gminy	Wyuczona bezradność i roszczeniowość rodzin, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej
Aktywnie działający Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych
Działalność GKRPA	Brak rodzin wspierających
Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych (GOK, świetlica wiejska)	Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego
Wyplacanie świadczeń społecznych oraz udzielanie świadczeń niepieniężnych	Brak placówki wsparcia dziennego
Program Senior +	Ograniczone środki na finansowe na realizację założonych programów
Pomoc żywnościowa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	Narastające występowanie przemocy rówieśniczej
Współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i zawodowymi, wychowawcami klas	Brak pozytywnych wzorców w rodzinie dysfunkcyjnej

SZANSE	ZAGROŻENIA
Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na realizację programów	Niewystarczające środki własne na współfinansowanie projektów
Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się pomocą rodzinie	Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, częste zmiany przepisów
Edukacja rodziców głównie w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Zanik więzi i tradycji rodzinnych
Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę	Uzależnienia członków rodzin od alkoholu, narkotyków, a młodzieży od internetu
Aktywizacja bezrobotnych, również niepełnosprawnych	Brak chęci współpracy rodzin dysfunkcyjnych z instytucjami
Programy profilaktyczne z zakresu uzależnień	Wykluczenie społeczne i zawodowe osób

wśród młodzieży i dzieci	niepełnosprawnych
Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej	Patologiczne zachowania wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm
Organizowanie imprez kulturalno-sportowych festynów o charakterze integrującym rodziny	Wzrost agresji w społeczeństwie
Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	Wzrost kosztów utrzymania rodziny

V. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2024-2026 jest wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin w gminie Łądek.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1) Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w rodzinie
- 2) Prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej sprawowanej przez rodziców
- 3) Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalno-bytowego

4) Podnoszenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się pomocą rodzinie

<u>Cel 1 szczegółowy</u>		
Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w rodzinie		
Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę asystenta rodziny	-Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	GOPS
Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną	-Liczba rodzin objętych pracą socjalną świadczoną przez pracowników socjalnych	GOPS
Wspieranie edukacji uzdolnionych uczniów i wyrównywanie szans edukacyjnych	-Liczba dzieci biorących udział w zajęciach -Liczba i rodzaj zajęć edukacyjnych	Placówki oświatowe, Urząd Gminy
Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	GOPS, PCPR
Pomoc w organizowaniu spędzania czasu wolnego dzieciom z rodzin przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	- Liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć -Liczba dzieci biorących udział w zajęciach	Placówki oświatowe, Biblioteka Publiczna, GOK
Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego np. psycholog, prawnik, logopeda	- Liczba udzielonych porad - Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa	GOPS, PCPR, Gmina i inne organizacje
Zapewnienie rodzinom dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	-Liczba osób objętych wsparciem	GOPS

<u>Cel 2 szczegółowy</u>		
Prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej sprawowanej przez rodziców		
Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
Przydzielanie rodzinom asystenta rodziny	-Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny -Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	GOPS
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	-Liczba osób, które podjęły terapię	GOPS, GKRPA

Działania na rzecz rodzin, w których występuje przemoc	-Liczba założonych Niebieskich Kart	Zespół Interdyscyplinarny
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami	-Przyczyny udzielania pomocy -Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	GOPS
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, organizacjami w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz rodzin z dysfunkcjami	-Liczba interwencji -Liczba rodzin	Placówki oświatowe, policja, inne organizacje
Prowadzenie monitoringu sytuacji rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	-Liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem ze względu na nabycie umiejętności samodzielnego funkcjonowania	GOPS
Zwiększenie świadomości i wiedzy rodzin na temat wychowywania dzieci	-Liczba spotkań -Liczba rodzin, która wzięła udział w spotkaniu	Placówki oświatowe

Cel 3 szczegółowy

Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalno-bytowego

Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny poprzez pomoc finansową (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej)	-Liczba rodzin objęta pomocą finansową	GOPS
Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym	-Liczba osób pobierających stypendia	GOPS
Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	-Liczba rodzin, dzieci, osób dorosłych korzystających z posiłków w programie i poza programem	GOPS
Udzielanie rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy w formie świadczeń rodzinnych i opiekuńczych	-Liczba osób objętych wsparciem -Liczba wypłaconych świadczeń	GOPS
Udzielanie rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy w formie świadczeń alimentacyjnych	-Liczba osób objętych wsparciem -Liczba wypłaconych świadczeń	GOPS

Udzielanie rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy w formie dodatków mieszkaniowych	-Liczba osób objętych wsparciem -Liczba wypłaconych świadczeń	GOPS	
Pomoc w dostępie do wypoczynku dzieci i młodzieży z ubogich rodzin	-Liczba dzieci korzystających ze wsparcia	GKRPA,	

<u>Cel 4 szczegółowy</u>			
Podnoszenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się pomocą rodzinie			
Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	
Szkolenia, warsztaty, konferencje	-Liczba uczestników -Liczba szkoleń	Ośrodki prowadzące szkolenia	
Działania na rzecz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny	-Liczba uczestników -Liczba szkoleń	Ośrodki prowadzące szkolenia	

VI. ADRESACI PROGRAMU ORAZ ZAKŁADANE EFEKTY

Adresatami programu są rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Łądek, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zagrożone ubóstwem lub innymi zjawiskami dysfunkcyjnymi.

Szczególłą troską należy otoczyć dzieci i młodzież, aby zminimalizować negatywne skutki ich życia w dysfunkcyjnych środowiskach, aby w przyszłości mogły samodzielnie i prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego
- zminimalizowanie negatywnych zachowań
- poprawa opieki nad dziećmi
- wzmocnienie więzi rodzinnych
- zmiana postaw społecznych

- zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinie
- zwiększenie umiejętności planowania budżetu domowego

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku przy współpracy z:

Podmiotami publicznymi:

- Urząd Gminy w Łądku;
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Łądek;
- Placówki Służby Zdrowia;
- Posterunek Policji w Zagórowie;
- Gminny Ośrodek Kultury w Łądku ;
- Gminna Biblioteka w Łądku;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku;
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową;
- Kuratorzy Sądowi;

Służbami samorządowymi, instytucjami o zasięgu powiatowym i innymi:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy;
- Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy;
- Komenda Powiatowej Policji w Słupcy;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Słupcy;
- Sąd Rejonowy w Słupcy – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich;

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 będą:

- środki własne gminy,
- dotacje z budżetu państwa,
- środki pozabudżetowe

IX. MONITORING PROGRAMU

Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie oraz monitorowanie Gminnego Programu

Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Monitoring realizacji Programu odbywać się będzie poprzez gromadzenie i analizowanie informacji w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łądku, jako koordynatora Programu. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wykazanym w Programie. Rezultatem monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku w terminie do 31 marca następnego roku, składane Wójtowi Gminy Łądek.

X. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Łądek zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Łądek. Jednocześnie jako działanie niezbędne, będzie prowadzone systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć szanse rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności koniecznych do prawidłowego wypełniania ról społecznych.

Uzasadnienie
uchwały nr LXXIX/520/2023
RADY GMINY ŁĄDEK
z dnia 27 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia „ Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026”

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 został opracowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku.

Podstawowym celem tej ustawy jest kompleksowe uregulowanie problematyki wspierania rodziny. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, a w konsekwencji ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą lub innymi formami opieki. Celem szczególnym jest praca z rodziną naturalną, która powinna zapewnić dziecku stabilny rozwój w rodzinnym środowisku.

Zgodnie z art. 179 ust. w/w ustawy rada gminy uchwała gminne programy wspierania rodziny.